

LEO KANTOR

ur. 1940; Charków

Tytuł fragmentu relacji	Matka
Zakres terytorialny i czasowy	II wojna światowa
Słowa kluczowe	Leo Kantor, Charków, II wojna światowa, Mery Born

Matka

W czterdziestym pierwszym roku Niemcy już byli siedem kilometrów od centrum miasta Charkowa, kiedy moja mama Mery Born, Żydówka rosyjska, piękna kobieta, wyskoczyła z biura cywilnej obrony miasta, tam była sekretarką, i wskoczyła do takiego pociągu ewakuacyjnego, który pojechał w stronę Uralu. Pociąg ruszył, a ona wskoczyła ze mną do ostatniego wagonu. Ona jeszcze łudziła się nadzieją, że ojciec żyje, ale on był natychmiast wzięty do wojska, zastrzelili go. Matka nigdy nic nie mówiła o tym swoim okresie charkowskim. To znaczy ja wspominał ją, że ona płakała. W każdą sobotę i niedzielę płakała, bo przecież jak się siedzi w Strzegomiu, gdzie jest dziesięć tysięcy ludzi, miasto jest w połowie zbombardowane, ojciec modli się cały dzień, od rana i po pracy codziennie i też nic nie mówi, że mu wycięli całą rodzinę w Kołomyi, to ona nie chciała mnie tym dotykać. Ja się orientowałem, bo jakieś zdjęcia biednego chłopaka były. Ona złapała trochę zdjęć, mnie na rękę i wskoczyła w ten ostatni wagon ostatniego transportu z Charkowa. W Charkowie była fabryka czołgów, ewakuacja, Stalin kazał uciekać i pojechaliśmy na ten Ural. I ona mówi, że ja już wtedy byłem bardzo niespokojny, bo wyrastałem z tych pieluch i pokazywałem, że latają samoloty - tylko to mi opowiedziała i potem jak o coś pytałem to odsuwała te tematy. I ona była w tym Strzegomiu i tęskniła, i płakała, więc ja wychowałem się w takiej atmosferze niepokoju. Mówiła jeszcze, że byłem podobny do ojca, który rwał się na tą wojnę niepotrzebnie. Całe życie za mną krąży ten kawałek charkowski, niezbadany. Teraz nie chcę tam jechać, jest za późno grzebać się w tych Żydach charkowskich. Zresztą nigdy nie pojedę, bo to jest za ciężka sprawa.

Data i miejsce nagrania	2009-04-23, Lublin
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Transkrypcja	Magdalena Kożuch, Piotr Krotofil
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"